

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 16 maja 2023 r.

Poz. 4287

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.486.2023 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 5 maja 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 40)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LIII/545/2023 Rady Gminy Psary z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Psary w 2023 r.”, w całości, jako sprzecznej z art. 11a ust. 2 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 572 ze zm.), dalej jako „ustawa”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 marca 2023 r. Rada Gminy Psary podjęła uchwałę Nr LIII/545/2023 w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Psary w 2023 r.”. Załącznik do uchwały stanowi PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY PSARY W 2023 ROKU, dalej jako „Program”.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 5 kwietnia 2023 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała jest niezgodna z prawem.

Zgodnie z treścią art. 11a ust. 1-3 ustawy:

1. Rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

2. Program, o którym mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności:

1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;

2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;

3) odławianie bezdomnych zwierząt;

4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;

5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;

6) usypianie ślepych miotów;

7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;

8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

3. Program, o którym mowa w ust. 1, może obejmować plan znakowania zwierząt w gminie.

Zdaniem organu nadzoru, uchwalony przedmiotową uchwałą Program nie spełnia ustawowych przesłanek określonych w przepisach ustawy. Ustawodawca w art. 11a ust. 2 i ust. 5 ustawy enumeratywnie wskazał zakres regulacji, która winna być unormowana w powyższym programie. Ze sformułowania „program obejmuje w szczególności” oraz „program zawiera wskazanie” nie można wyprowadzać wniosku o fakultatywnym zakresie jego regulacji w odniesieniu do kwestii, które powinny być określone. Zakres swobody rady gminy w tym przypadku nie oznacza możliwości odstąpienia od uregulowania spraw, które powinny być określone w programie, lecz zobowiązuje do określenia w nim wszystkich wskazanych w delegacji ustawowej elementów.

Przyjmując program opieki nad zwierzętami bezdomnymi, Rada powinna określić konkretne schronisko dla zwierząt, z podaniem jego nazwy i adresu, a także skonkretyzować pozostałe podmioty wykonujące zadania na podstawie uchwały poprzez wskazanie gospodarstwa rolnego i lekarza weterynarii (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z dnia 11 maja 2016 r., sygn. akt II SA/Rz 1344/15 publ. w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych). Tymczasem w przedmiotowej uchwale Rada Gminy Psary wskazała wprawdzie gospodarstwo rolne przejmujące opiekę nad zwierzęciem gospodarskim, jednakże ograniczyła przekazywanie zwierząt gospodarskich wyłącznie do zwierząt nieposiadających właściciela, które zostały znalezione na terenie Gminy Psary, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale przebywały. W ten sposób Rada dokonała zawężenia kategorii zwierząt gospodarskich wskazanych w art. 11a ust. 2 pkt 7 ustawy wyłącznie do zwierząt odnalezionych na terenie gminy a mających nieustalonego właściciela lub opiekuna, tym samym nie wypełniając delegacji ustawowej, co w ocenie organu nadzoru stanowi istotne naruszenie prawa.

Ponadto w § 4 Programu w ust. 3 oraz ust. 4 Rada ustaliła, że zgłoszenia interwencji dot. bezdomnych zwierząt od mieszkańców gminy przyjmuje:

- 1) w godzinach pracy urzędu – Referat Ochrony Środowiska Urzędu Gminy w Psarach
- 2) po godzinach pracy urzędu – Zakład Gospodarki Komunalnej w Psarach Sp.z.o.o.

4. Pracownik po przyjęciu zgłoszenia i sprawdzeniu jego zasadności informuje Schronisko dla zwierząt w Zawierciu o konieczności odłowienia bezdomnego,

zaś § 7 Programu w ust. 3 Rada wskazała, że zgłoszenia interwencji dot. ślepych miotów przyjmuje:

- 1) w godzinach pracy urzędu – Referat Ochrony Środowiska Urzędu Gminy w Psarach
- 2) po godzinach pracy urzędu – Zakład Gospodarki Komunalnej Sp.z.o.o. w Psarach.

Regulacja taka nie znajduje uzasadnienia w normie kompetencyjnej upoważniającej do podjęcia przedmiotowej uchwały, bowiem wykonawcą programu jest wójt. Zgodnie z art. 30 ust. 1 u.s.g. wójt wykonuje uchwały rady gminy i zadania gminy określone przepisami prawa. Tak więc to do organu wykonawczego gminy należy wykonanie uchwały w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy oraz określenie wykonawców programu. Wójt Gminy określając sposób wykonania uchwały winien wyznaczyć osoby (Referaty Urzędu) odpowiedzialne za wykonanie całości lub część zadań wynikających z tego aktu. Rada nie ma kompetencji do wskazania jako wykonawcy programu konkretnego referatu Urzędu Gminy a tym bardziej spółki prawa handlowego, nawet jeśli jej głównym (lub jedynym) udziałowcem jest Gmina. Mając powyższe na uwadze należy skonstatować, że powyższa regulacja Programu wykracza poza zakres delegacji ustawowej.

Powyżej opisane uchybienia w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją, co nastąpiło w niniejszej sprawie (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt , wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ

nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr LIII/545/2023 Rady Gminy Psary z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Psary w 2023 r.” – w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Elżbieta Żabicka-Łakomy